

[Gert Petersen]

står med: »Sovjetstaten foreslår at indlede forhandlinger uden forsinkelse vedrørende reduktion af mellemdistanceraketter anbragt i Europa.«

Gromyko sagde på sin pressekonference den 23. november 1979 i Bonn: »Yderligere har vi sagt, at vi er rede til at diskutere også spørgsmål om at reducere vore raketaffyringsinstallationer og reducere deres antal.«

Men han sagde altså også på den samme pressekonference: »Vi foreslår, at der omgående indledes samtale i den situation, der eksisterer, uden at man træffer afgørelse om at anbringe nye typer af kerneraketter i Vesteuropa, det vil sige uden at iværksætte hele mekanismen med at producere og deployere« – altså anbringe – »disse våben. Vi har åbent sagt, at en sådan udformning af sagen betyder, at der opstilles politiske forhåndsbetingelser. Dette ødelægger grundlaget for samtaler.« Jeg gentager: hvis NATO indtager denne position, ødelægger det grundlaget for samtaler.

Situationen var ganske klar op til december 1979. Russerne sagde: hvis I tager denne beslutning, bliver der ingen forhandlinger; hvis I ikke tager den beslutning, kan der omgående indledes forhandlinger – og jeg sætter streg under »omgående«. Jeg går da ud fra, at det var af samme grund, at udenrigsministeren rejste ned og argumenterede for et halvt års udsættelse? Men udenrigsministeren mente måske ikke det dér med et halvt års udsættelse rigtig ærligt. For jeg kan jo godt huske, at udenrigsministeren 14 dage før, at det var besluttet her i folketinget, havde sagt det modsatte ved en pressekonference i Bonn. Men jeg går da ud fra, at baggrunden for ønsket om et halvt års udsættelse var, at man altså håbede, at man derigennem kunne afprøve de sovjetiske forhandlingstilsagn, som lå på bordet. Nu kommer man altså og lægger hele ansvaret over på Østsiden. De har sandelig også deres del af ansvaret. Men jeg synes, at udenrigsministeren med langt større ret skulle beklage, at det fornuftige danske krav, som udenrigsministeren fremførte på den danske regerings vegne over for NATO om et halvt års udsættelse, ikke blev efterkommet; det synes jeg der er langt mere grund til.

Jeg har et par bemærkninger om Israels spørgsmålet, og det er et af de punkter, hvor jeg er tilfreds med udenrigsministerens tale;

der er i øvrigt adskillige punkter, men det er jo som regel ikke dem, vi får diskuteret ved en sådan lejlighed. Jeg er meget tilfreds med, at udenrigsministeren fremhæver, at »de nordiske lande på udenrigsministermødet i Helsingfors i slutningen af marts 1980 gav udtryk for deres støtte til palæstinenserne ret til selvbestemmelse«. For sagen er jo den, at en Mellemøstløsning på den ene side må indebære, at staten Israels ret til at eksistere sikres, men sandelig også må indebære, at det palæstinensiske folks ret til selvbestemmelse sikres. Med ret til selvbestemmelse forstod gamle præsident Wilson, som førte begrebet ind i international politik, også ret til at oprette sin egen stat.

Som situationen har udviklet sig, har palæstinenserne nu været undertrykt og besat i 13 år. 13 år er meget lang tid, og det er helt åbenbart, at den siddende regering i Israel i hvert fald er indstillet på at forlænge den periode helt ubegrænset, fordi de betragter Vestbredden som en historisk del af deres land. Jeg tror ikke, vi skal anerkende den slags historiske principper, så ville det se kønt ud her i Europa. Jeg tror, vi skal anerkende folkenes ret til selvbestemmelse dér, hvor de er, og det er naturligvis Israels ret til at eksistere, men det er sandelig også det palæstinensiske folks ret til at eksistere som et selvstændigt folk.

Stinus (RV):

Meget tyder på, at det af hr. Arentoft stillede dagsordensforslag ikke kommer til afstemning.

På det radikale venstres vegne vil jeg imidlertid give tilslutning til indholdet af dette dagordensforslag. Formen finder vi ikke rigtig.

Jeg kan tilslutte mig hr. Arne Melchior's opfordring til regeringen om at offentliggøre oliekontrakten med Saudi-Arabien. Dele af kontrakten er, som det er blevet nævnt, allerede offentliggjort i pressen. Det kan ikke være i nogens interesse med en sådan dråbevis offentliggørelse. Vi finder det rigtigt, at medlemmerne af udenrigspolitisk nævn får adgang til at se den pågældende kontrakt, idet der i høj grad er tale om et udenrigspolitisk spørgsmål.

Når det radikale venstre går ind for offentliggørelse af oliekontrakten med Saudi-